

PODSUMOWANIE ANKIETY DOTYCZĄCEJ ELEMENTÓW STANOWIĄCYCH WSPÓLNY MIANOWNIK DLA CAŁEGO OBSZARU PODHALAŃSKIEJ LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Przygotowując się do opracowania strategii Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie przeprowadziło w dniach 23 października do 7 listopada 2022 roku internetową ankietę, która była wstępem do rozmowy o pomysłach na wspólny rozwój obszaru 7 gmin (Kościelisko, Poronin, Bukowina Tatrzańska, Biały Dunajec, Szaflary, Nowy Targ, Łapsze Niżne), które podjęły decyzję o współpracy w ramach Podhalańskiej LGD w okresie programowania 2021 – 2027.

Ankieta dostępna była na stronach internetowych LGD, a także gmin wchodzących w skład zarysowanego powyżej obszaru. Głównym tematem ankiety było poszukiwanie tych elementów, które mogą stać się w przyszłości kanwą dla budowania wspólnej tożsamości obszaru, a także definiowania i rozwijania wspólnych dla całego obszaru produktów - turystyczno-rekreacyjnych, związanych z kulturą i tożsamością obszaru, produktem lokalnym, wsparciem osób w trudniejszym położeniu i wielu innych.

Ankieta w czasie, w którym była aktywna, wypełniło 120 osób. Poniżej zaprezentowano jej syntetyczne wyniki.

Pierwsze pytanie dotyczyło wskazania tych elementów, które mówią o wyjątkowości i unikatowości tego obszaru, a w konsekwencji są swego rodzaju wyróżnikiem dla całego obszaru 7 gmin i mogą w przyszłości stać się podstawą budowania wspólnego produktu.

Najwięcej wskazań (50%) dotyczyło **wybitnych walorów krajobrazowych** całego obszaru, które niewątpliwie stanowią atrybut 7 współpracujących ze sobą gmin, ale też mogą stanowić o jego jeszcze większej atrakcyjności turystycznej, rekreacyjnej, mogą też być wyznacznikiem dobrego miejsca do życia dla mieszkańców tego obszaru. Dla kolejnych blisko 42% uczestników ankiety jedną z cech budującą tożsamość obszaru, ale też mówiącą o wspólnotowości, jest bogaty **folklor i tradycje ludowe kultury podhalańskiej i spiskiej** (folklor, gwara, muzyka, kuchnia, twórczość ludowa, rzemiosło, kapele ludowe). To z jednej strony elementy, które są wartością dla mieszkańców tej ziemi, mówią o ich dziedzictwie, są źródłem wartości ważnych dla mieszkańców tego obszaru, z drugiej – mogą stanowić - i od wielu lat stanowią – element przyciągający tu turystów spragnionych doświadczenia autentycznej kultury, folkloru, gwary podhalańskiej i spiskiej. Dla blisko ¼ uczestników ankiety elementem wspólnym dla współpracujących gmin jest **oferta sportowo-rekreacyjna związana z szeroko rozumianym narciarstwem** – zarówno zjazdowym, jak i coraz popularniejszym – narciarstwem biegowym. Sprzyjają temu zarówno korzystne ukształtowanie terenu, jak i coraz atrakcyjniejsza infrastruktura sprzyjająca uprawianiu sportów zimowych. Nie bez znaczenia jest także (wskazywana przez 18% ankietowanych) rozwinięta **baza noclegowa i gastronomiczna**. Z kolei dla 1/5 uczestników ankiety o wyjątkowość i unikatowość obszaru współpracujących ze sobą gmin przesądza **bogata przyroda, w tym obszary objęte ochroną** (Tatrzański Park Narodowy, Pieniński Park Narodowy, Gorczański Park Narodowy, Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000, unikatowe rezerwaty przyrody). Około 15% ankietowanych wskazuje na elementy związane bezpośrednio z **dziedzictwem materialnym i niematerialnym mieszkańców tych ziem**, które z jednej strony są elementem lokalnej tożsamości (bogata sztuka ludowa i środowisko twórców ludowych, artystów, rękodzielników kultywujących, kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła charakterystycznych dla Podhala i Spisza, bogate dziedzictwo kultury materialnej), z drugiej od lat stanowią magnes dla gości i turystów z Polski, ale i całego świata, przyciągający ich tutaj nie tylko po to aby

odpocząć, ale także aby zagłębić się w ciągle jeszcze żywą i autentyczną kulturę oraz duchowość górali podhalańskich i spiskich.

Szczegółowe zestawienie uzyskanych odpowiedzi prezentuje poniższe zestawienie.

Kolejne pytanie miało charakter otwarty i dotyczyło wizji obszaru za 10 lat. Jaki powinien być? Z czego może służyć? Co powinno być atutem obszaru LGD w roku 2032?

Obraz uzyskany z blisko 100 udzielonych odpowiedzi jawi się jako **nowoczesny i elegancki kurort łączący współczesność z elementami tradycji wynikających z autentycznej kultury i dziedzictwa materialnego i niematerialnego górali podhalańskich i spiskich**. Miejsce, które wzorem kurortów włoskich czy szwajcarskich będzie przyciągać turystów oczekujących dobrej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, zatopione jest w czystym i w miarę możliwości nieprzekształconym i nieskażonym środowisku, które głęboko czerpie z tradycji góralskiej w zakresie architektury, kuchni, dziedzictwa kulturowego, duchowości, gościnności i otwartości.

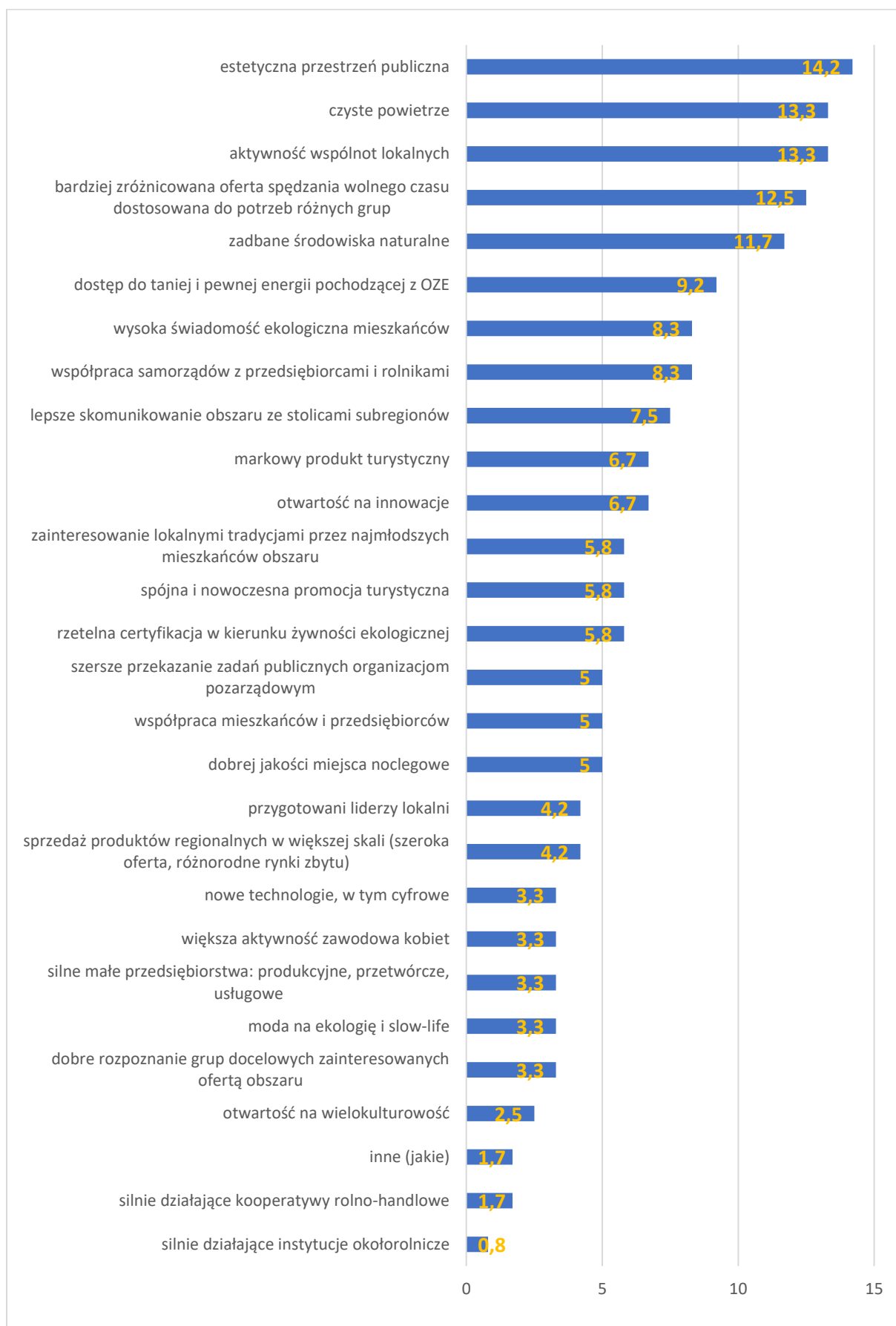
Wśród kierunków rozwoju oferty rekreacyjnej dominują wskazania dotyczące wykorzystania wód geotermalnych, mody na turystykę rowerową i narciarską. Mocno wybrzmiewa też powtarzające się oczekiwanie zbudowania takiej oferty, które przyciągać będzie świadomego turystę, być może nawet w pewnym sensie turystę ekskluzywnego. Widać z tych wpisów zmęczenie czy rozczarowanie masowością ruchu turystycznego, która niesie za sobą szereg negatywnych konsekwencji. Stąd tak mocno wybrzmiewa potrzeba pielęgnowania i propagowania lokalnych tradycji, zwyczajów, gwary, rękodzieła, kuchni, budownictwa i szeroko rozumianego zachowania autentyczności Podtatrza. Stąd także potrzeba redefiniowania i w jakimś sensie zbudowania na nowo marki tego obszaru. Mocno wybrzmiewa też potrzeba dbałości o walory środowiskowe – czyste powietrze, czyste środowisko – jako tych elementów, które mogą stanowić o powodzeniu rozwoju produktu turystycznego na obszarze współpracujących ze sobą gmin.

Ostatnie z pytań w podstawowej części ankiety dotyczyło próby zdefiniowania tego co jest potrzebne mieszkańcom i lokalnym działaczom, aby zrealizować tak przedstawioną wizję?

Najwięcej wskazań dotyczyło **estetyzacji przestrzeni publicznych** – widać, że wdzierająca się komercjalizacja, chaos w zagospodarowaniu przestani (zarówno z zakresie zagospodarowania przestrzennego, jak i małej architektury) nie tylko przeszkadza samym mieszkańcom, ale w powszechnej opinii zaczyna rzutować na mniejszą atrakcyjność obszaru. Druga w kolejności liczby wskazań kluczową potrzebę wiąże z **poprawą jakości powietrza**. Prawdopodobnie mowa tu zarówno o skutkach niskiej emisji z sektora bytowego, jak i zanieczyszczeń komunikacyjnych związanych z dużym ruchem turystycznym. Równie wiele wskazań dotyczy pozostałych kwestii związanych z wysoką jakością środowiska. Jako potrzeby mieszkańców definiowane są takie elementy jak: **zadbane środowisko naturalne, dostęp do taniej i pewnej energii pochodzącej z OZE oraz wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców**. Wydaje się, że akcent na zieloną energię, podnoszenie świadomości ekologicznej i mobilności w zbliżającej się perspektywie finansowej UE może przynieść skuteczne odpowiedzi na tak definiowane potrzeby. Kolejna sygnalizowana potrzeba wiąże się z **większą aktywnością lokalnych wspólnot**. Stąd - zdaniem respondentów – tak ważne jest **podejmowanie działań wspólnych** przez organizacje pozarządowe, mieszkańców, grupy przedsiębiorców, a wreszcie całe wspólnoty samorządowe oraz współdziałanie ze sobą nawzajem. Niewątpliwie skuteczną odpowiedzią na tak zdefiniowane oczekiwanie to klucz do poprawy jakości życia na obszarze i zwiększenie szans na zbudowanie wspólnej oferty zarówno skierowanej do wewnątrz tej wspólnoty, jak i sprzyjającej lepszemu wypromowaniu się na zewnątrz. Sporo wskazań dotyczyło też potrzeby tworzenia **bardziej zróżnicowanej oferta spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup**. Dla wielu z ankietowanych istotną potrzebą jest także **poprawa dostępności komunikacyjnej** (zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym np. poprzez lepsze skomunikowanie obszaru ze stolicami subregionów). Wśród wielu potrzeb wskazanych w ankiecie na zauważenie zasługuje też potrzeba redefiniowania i stworzenia **markowego produktu turystycznego**. Biorąc pod uwagę oczekiwania wyrażone w wizji co do przyszłego wizerunku regionu i filozofię działania środków w ramach instrumentu

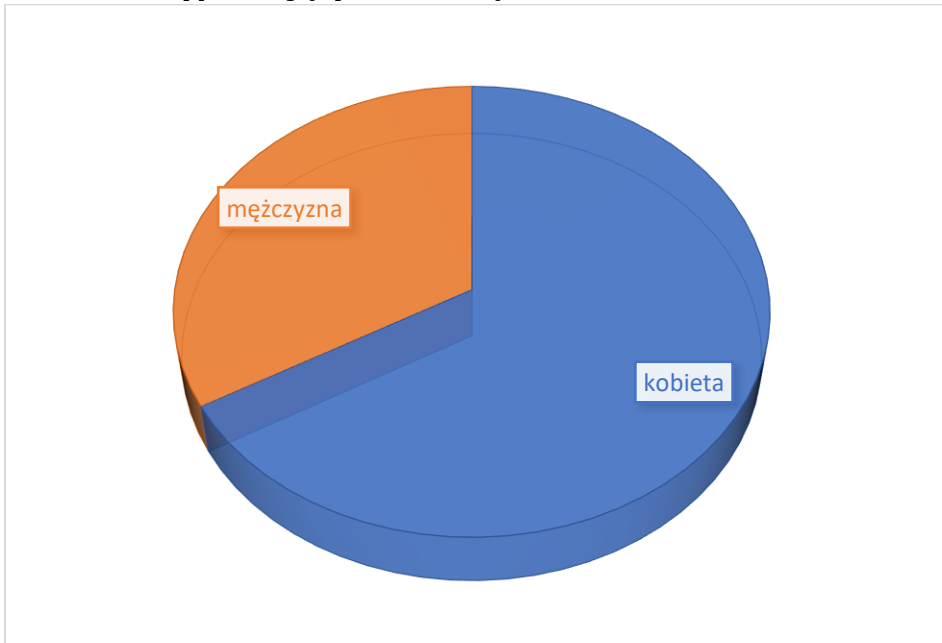
terytorialnego, jakim jest rozwój lokalny kierowany przez społeczność, należy upatrywać sporej szansy w postawionych do dyspozycji samorządów, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców środków na wdrażanie lokalnych strategii działania, jako tych środków, które dzięki skupieniu się na oddolnym planowaniu i realizowaniu działań mogą i powinny przynieść wartość dodaną w postaci realizacji projektów dokładnie dopasowanych do miejscowych potrzeb.

Omówione powyżej, a także pozostałe potrzeby wskazane przez uczestników ankiety, które wymagają wzmocnienia dla skutecznego rozwoju obszaru Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania prezentuje poniższy wykres.

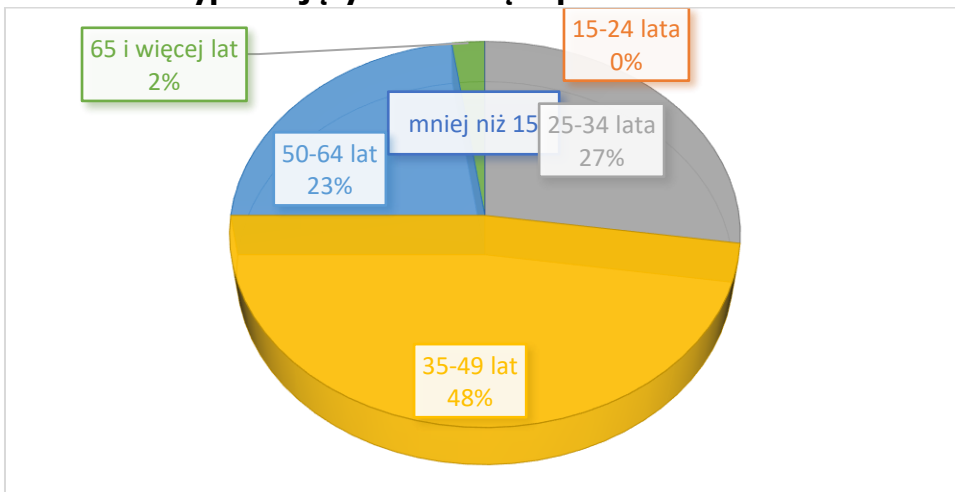

METRYCZKA

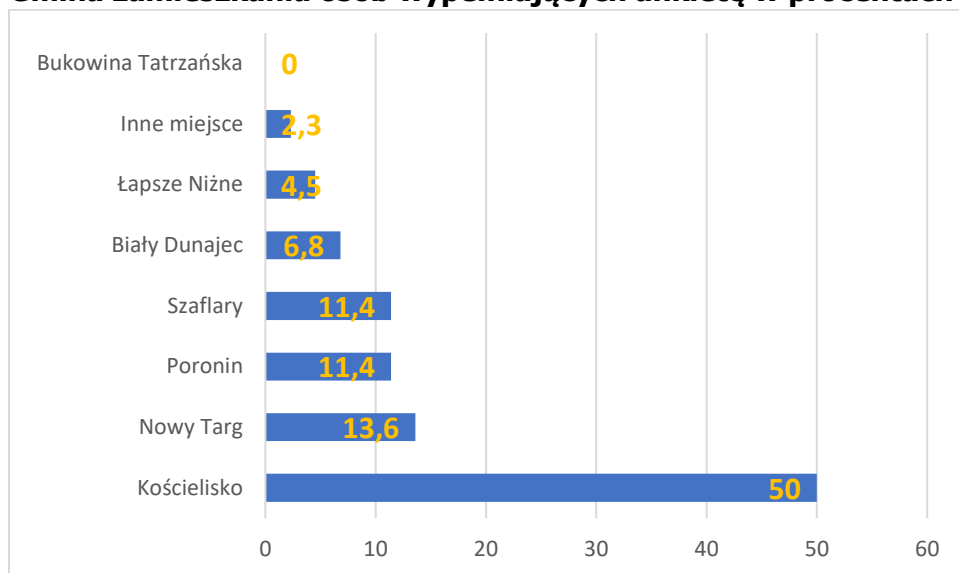
Płeć osób wypełniających ankietę

Wiek osób wypełniających ankietę w procentach

Gmina zamieszkania osób wypełniających ankietę w procentach

Reprezentowany sektor

